

REDACȚIA
Deák Ferencz-utca nr. 20.

ABONAMENTUL
Pe un an 20 cor.
Pe jumătate an .. 10
Pe 1 lună 2
Nrii de Duminică pe
an 4 cor.

Pentru România și străinătate
pe an 40 franci.

ADMINISTRAȚIA
Deák Ferencz-utca nr. 20.

INSERTIUNILE
de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.

Manuscripte nu se
înapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

TRIBUNA

Alegerea dela Baia-Mare.

De Ioan Russu Șirianu.

Alegătorii din cercul Dobrei, îndeosebi conducătorii, atunci când s'au decis să rupă cu pasivitatea, desigur că nu aveau certitudinea izbânzii defininite... «Invingerea morală o s'o avem însă», ne spunea bravul protopop al Dobrei, «oamenii stăpânirii o să se convingă că intrând noi în activitate, poporul nu mai e turmă fără păstor»...

Au luptat însă cu toții din răspuțeri și izbânda lor a devenit un eveniment pentru întreaga noastră viață publică.

Alta.

În primăvara anului 1904 ajunge vacant cercul Nădlacului.

Nu ne putea veni în minte nimănui că acolo să alegem Român. Nici ne puteam închipui că pe Slovaci o să-i aducem pe toți într'un partid și dând umăr cu ei, să alegem un Slovak. Am încercat însă tot ce se poate și trebuie, și în cele din urmă căzurăm de acord să candidăm un român. Nu cu gând că va fi ales (Românii fac abea a treia parte din alegători) ci pentru

ca să se vadă că românii nu sunt turmă fără păstor.

Tot așa făcurăm și la Pecica.

Invingerea morală a fost desăvârșită în ambele locuri. Am provocat balotgiu, am impus și stăpânirii și partidelor din opoziție.

Când s'a proclamat în iarna trecută la Sibiu activitatea, iarăși nu ne-am gândit în primul rând decât la *invingerea morală*. Să nu mai lăsăm adică masa alegătorilor români drept marfă de vânzare ori turmă — fără păstor.

Și nimeni dintre noi n'a intrat în campanie cu *siguranță* că va fi ales. Cei aleși la tot cazul că și ei și prietini lor au luptat însă din răspuțeri pentru a duce la biruință steagul național.

Să ne oprim apoi la cazul mai recent dela Hunedoara.

A putut să ia Dr. V. Bontescu ca *sigur* alegerea sa? În vreme de iarnă grea, pe distanțe enorme (cale de trei zile) putea să creadă că vom putea aduna toți alegătorii, ori că la întâia luptă după patruzeci ani de lăncezală, Românii vor fi așa de luminați, încât din 84 sate administrația să nu ducă și ea voturi?

De sigur că nu.

Luptă bărbătească s'a dat însă și toți fruntașii unguri și-au descoperit capetele înaintea virtuții naționale manifestate cu acest prilej.

Ni-am așteptat și la Baia-Mare să se dea o asemenea luptă. În țara lui Lucaciu mai ales, trebu să ne dea dovadă despre virtuțile naționale propagate de atâtea vreme și cu atâtea jfțe. Dacă astă iarnă în graba mare, nu s'pus nici o candidatură națională în Sămar, unde sunt trei cercuri românești, crecam că cel puțin acum vom asista la o luptă nălțătoare. Mai ales că în jurul fruntașului orbit Dr. V. Lucaciu, văzurăm o pleiadă întiagă de luptători, un comitet în care figurează Dr. T. Dragoș, G. Barbul, A. Farcaș Nicolae și Avram Breban, Emil Câmpiaș, Ștefan Cherecheș, tot fruntași cu vază în Sătmăru. În Baia-Mare e apoi milionarul Alexe Pocol, în în apropiere e Const. Lucaciu, și dacă era nevoie, desigur ne duceam toți. Când ai 900 voturi românești, e păcat de Dumnezeu să nu dai luptă. Era destul ca în jurul candidatului național să adunăm nu 5 ori 6 sute, cât s'ar fi putut ușor, dar numai 2—300 din câți au votat cu Földes kossuthistul, și se provoca balotgiu, se dovedea în luptă (și simțitor pentru partidele ungurești!) că alegătorii români sunt un partid organizat, disciplinat, că

racinile pustiului

Așa însă, fără candidatură națională, la ce s'a redus întreaga mișcare? Ni-o spune fruntașul Dr. Lucaciu: o conferență intimă electorală în cancelaria d-lui Dr. T. Dragoș în care s'a discutat — la 4 Ianuarie — «asupra ținutei solidare a alegătorilor români»...

Prin ce s'a manifestat aceasta solidaritate?

Prin faptul că Földes kossuthistul a întrunit două treimi din voturile date, prin faptul că alegătorii români au luptat pentru partidele ungurești.

E zădarnică adevă ori-ce enunțiațiune fie ea făcută cu «demnitatea recerută» și «după cele mai serioase consultări»; în chestii electorale numai lupta și jertfa cumpănesc. Trebuie ținute adunări în centre, trebuie umblate toate satele și luminat poporul asupra datorinței lui naționale și lămurit că dăm lupta nu numai pentruca să putem alege, ci pentruca să ne manifestăm ca neam, pentru a dovedi prin fapte că popor și fruntași una suntem și avem încredere numai în cei-ce mărturisesc programul nostru național.

Atâtea e de accentuat în partidul național curentul de a lupta pentru cinstea steagului, de a contribui la deșteptarea poporului prin candidări naționale și acolo unde suntem în minoritate, încât știm: când unii

fruntași din Nădlac esitau să pornească această luptă, ne pomenirăm cu Dr. Vlad și părintele I. Moța din Orăștie, se făcuse o formală campanie în care ne aruncarăm toți și pornirăm mișcarea națională și fără voia și concursul fruntașilor români din Nădlac, cari se angajaseră dinainte unii în stânga, alții în dreapta, poporul însă a ținut drumul drept.

Și câte acuzări nu s'au formulat atunci, ce polemici!

Asupra cazului dela Baia-Mare trecem însă în tăcere, pare că nimic nu s'ar fi petrecut, măcar că multe învățăminte ne oferă.

Să fie asta desinteresare, ori că merge treaba după clasare: unii trebuie să facă și încerce tot, ear alții să se degajeze cu «conferențe intime»?

Bine ar fi ca în toate părțile să se facă tot pentru deșteptarea și întărirea poporului. E de dorit să strălucească în fapte naționale îndeosebi frații cari îl au pe Dr. Lucaciu în frunte. În jurul lui, Sătmăru întreg să se închiege într'o falangă puternică națională.

Alegerea recentă dela Baia-mare a fost un prilej care s'a pierdut. E. de regretat.

† Eugen Stătescu.

Partidul național-liberal din România a îndurat o mare pierdere: Eugen Stătescu, mândrie a partidului, fost în mai multe rânduri ministru (de externe și justiție) a încetat din viață.

Despre viața lui bogată, «Voința Națională» scrie următoarele:

Între bărbații de stat ai țării, a căror activitate politică este strâns legată de evoluția statului nostru în acești din urmă 30 ani, Eugeniu Stătescu ocupă un loc de frunte.

Născut la 25 Decembrie 1836. Doctor în drept dela Paris. A ocupat câțva timp după reîntoarcerea sa în țară, funcțiunile de avocat efor al statului și de procuror la curtea de apel din București.

Intrat în politică, în rândurile partidului național-liberal, este ales pentru prima oară deputat în 1870, la Pitești, și încă dela început, se rezevează, grație inteligenței sale de elită, culturale și talentului său, ca un orator de frunte și, de și tânăr încă, ca un bărbat politic de valoare.

După evenimentele dela 1871, Stătescu ia parte activă, în opozițiune, la acțiunea partidului liberal și figurează printre fruntașii coalițiunii dela Mazar-Pașa.

După răsturnarea dela putere a regimului conservator în 1876, Eugeniu Stătescu, care se bucura deja de o mare vază în toate cercurile politice, este ales deputat. Strălucitele sale calități, și marele său talent îl impun de îndată în primele

VÂNZARE MARE pentru transportare
toată marfa din magazin: articole
de sticlărie, porcelan și lămpărie se
vând cu prețuri foarte reduse

◆ de prăvălie. ◆

Rog P. T. public binevoiască a se convinge personal; cercetarea magazinului nu obligă pe nimeni la cumpărare.

Szabó Albert
liferant de curte a A. t. S. ale
archiducelui Iosif
Arad, str. Atczél Péter Nr. 1.
Telefon de oraș și com. 239.

rînduri și devine reprezentantul aspirațiilor tineretului liberal, care se grupase în jurul lui Ion C. Brătianu.

La formarea celui dintâi minister al lui Ion C. Brătianu, la 24 Iulie 1876, Stătescu este printre cei dintâi la care se adresează marele român, întră în combinație și primește protofoliul justiției.

Intrarea sa în minister a fost salută cu entuziasm de tot tineretul, care vede în această alegere, realizarea aspirațiilor lui și o nouă orientare în politica partidului național liberal.

Ca membru al guvernului, a făcut parte din misiunea, în frunte cu Ioan C. Brătianu, care a salutat pe Impăratul Francisc Iosif, la 30 August 1876, la Sibiu, în numele Domnitorului.

La 27 Ianuarie 1877 demisionează, pentru a reîntra însă la 23 Septembrie acelaș an, tot la ministerul de justiție, păstrând de astă-dată acest portofoliu până în Iulie 1879, când s'a retras odată cu întregul guvern.

În tot timpul rămănerii sale în minister și într'o epocă foarte turburată, ca aceea a războiului și a evenimentelor cari au urmat, a fost unul din cei mai importanți colaboratori ai lui Ion C. Brătianu.

După proclamarea regalității, Stătescu face parte din cabinetul Dimitrie Brătianu (1881) ca ministru de interne, în care calitate ia parte la marele act al încoronării Suveranului.

Ion C. Brătianu revenind la guvern în Iunie 1881, încredințează ministerul afacerilor străine lui Stătescu, în niște împrejurări foarte grele, la ordinea zilei fiind chestiunea Dunării. Ca ministru de externe are o atitudine demnă și patriotică în această chestiune și rezolvă conflictul iscat cu Austro-Ungaria din cauza pasagiului din Mesagiul regal la deschiderea sesiunii parlamentare, prin care se afirmase, în mod energic, drepturile țării.

Remaniindu-se Cabinetul la 1 August 1882, Stătescu trece din nou la justiție, unde rămâne până la 30 Septembrie 1883, când se retrage, pentru a reîntra la același departament la 16 Decembrie 1885, Stătescu demisionează și după cate-va zile, la 23 Martie, întregul minister se retrage.

Ca ministru, Stătescu a dovedit în toate împrejurările un spirit prevăzător, vederi înainte, o abilitate și o autoritate necontestată. Ca deputat și senator a fost o ilustrație a Parlamentului.

Ca ministru de justiție, în acest interval a făcut reforma judecătorilor populare și a dat magistraturii libertatea și prestigiul necesar, ridicând-o și dându-i prestigiul de a fi în realitate una din puterile Statului. Silințele sale în această direcțiune, în care a pus întreaga sa capacitate și toată ardoarea, pe care o dă o adîncă convingere, i-au stabilit autoritatea, stima și respectul de care în todeanna s'a bucurat în toate cercurile magistraturii.

În opozițiune (1888—1895) Stătescu a fost unul din fruntașii partidului național-liberal și o autoritate între bărbații politici ai țării.

La revenirea la putere a partidului național-liberal, în Octombrie 1895, Stătescu intră în minister la departamentul justiției. În scurtul timp al trecerii sale la acest minister, până în Noembrie 1896, reformează judecătorii de ocoale și prin modificarea introdusă în legea de organizare judecătorească, prin care se interzice funcționarea a două rudenii la o aceeași instanță, dă mai multă garanție justițiabililor.

Retras odată cu întregul minister, Stătescu își reia locul de senator. În Martie 1897 este ales la demnitatea de președinte al maturului Corp, încredere ce i-a fost renoită la deschiderea sesiunii următoare, Noembrie 1897, pe care însă n'a putut-o primi diu cauza împrejurări lor politice în deajuns de cunoscute.

În timpul opozițiunii (1899—1901) Eugeniu Stătescu dă un mare ascendent campaniei ce se ducea contra politicii nefaste a guvernelor con-

servatoare, prin manifestările sale în momentele cele mai importante. Sete adîncă impresiune ce a produs în toată țara și a publicat prin care vesteja faima afacerii a fiului, și atitudinea sa hotărîtă în această afacere, tot atât de scandalosă și umilare pentru țară, proclama Hallier.

În 1901 este ales președinte al Senatului și în această înaltă demnitate dă un sprijin puternic guvernului liberal care să îndeplinească o grea sarcină, iar la 18 Iulie 1902 solicitat de șeful partidului, dl Dim. Sturdza, intră în minister, la departamentul justiției. Să sănătății nu i-a permis să păstreze mult timp portofoliul și în toamna anului 1903 s'a retras din minister. Scurta sa trecere pe la minister a fost, ca în todeanna, remarcată prin grija și solitudine sa pentru bunul renume și prestigiul magistraturii.

Mai zilele trecute cedând solicitărilor amicilor noștri din R.-Săr. primise să candideze la vacanța dela colegiul de Senat din acel județ. Catastrofa, care isbeș de o potrivă țara și întregul partid național-liberal, zdrobește toate speranțele.

Eugeniu Stătescu a fost unul din cei mai străluciți bărbați de stat a țării, un eminent jurist și o ilustrație a baroului, o mândrie a partidului național-liberal.)

Augurii păcii.

— Criza. —

Iar o zi, în care a predominat, dispoziția păcii. Regde voește pacea, Fejérvári o voește, Coaliția încă o voește — toți o voesc. E aceasta un semn bun ori rău a ceea ce va fi, asta firește nu se știe. De atâtea ori în trecutul actualului crize, tocmai momentelor de asemenea luciditate, li-a urmat, cele mai triste și durabile bucniri.

Poate, sub aceste impresii de unanimă pace, ori poate tocmai trădând o dispoziție de primejdie a ei, doi corifei maghiari, își îndreaptă cuvintele lor către Români, în semnul tot al — păcii. Conte Apponyi Albert și Szivák Imre.

Ziarele maghiare de ieri reproduc toate, scrisele mai ales a contelui Apponyi cu toate, că el a spus mai puțin. Fraze, mai mult ori mai puțin nebuloase și confuze.

Momentele mai însemnate ale Crizei, sunt următoarele:

Glasuri de sirenă.

De odată pe doi corifei șovinști îi apucă dragostea de Români. Unul, ieri încă stălp al partidului liberal, până ce aci răsăria soarele: Szivák Imre, deputatul Bisericii-albe, celalalt, ghiciți cine? nimeni altul decât contele Apponyi Albert. Suntem într'adevăr încântați de marea cinste și cu graba nici nu ne putem da seamă, că oare prin ce am meritat-o.

Vom căuta, după-ce ne vom desmeteci puțin din plăcuta surpriză, să le răspundem nouilor amici, la locul acesta ne mărginim numai ale face cunoscute fericitoarele șozat-uri. Eată frazele culminante ale contelui Apponyi:

«Dacă frații noștri nemaghiari au azi plângeri, nu sunt oare acelea mai mult ori mai puțin identice, cu acelea cari lovesc pe cetățenii ce vorbesc limba maghiară? Și dacă au și speciale pînosiuri împotriva-ne, apoi ce este, ce stă în calea

1) Note luate din Parlamentul Român de domnul George D. Nicolescu.

aprecierii nepreocupate a acelora? Oare nu faptul, că viața națională maghiară restrânsă între cadre străme n'are încredere în propria-i putere morală; că se vede avizată la mijloace mici, pentru că e schilavă și atîrnată. Ce alte, mărețe și sublime trăsături n'ar introduce în politica noastră națională, posesiunea neatîrnării și plenitudinii vieții naționale. Neatîrnarea este solul, pe care devine firesc și sănătos totul. Ungaria independentă nu va avea nevoie, a pune cetățenilor noștri nemaghiari, ca pretențiune specială, alipirea cătră patria maghiară, pentru că ea prin gloria-i strălucitoare va crea alipirea aceasta. Limba statului maghiar asemenea, îndată ce se eliberează din starea de umilință, care o esclude și din unele instituțiuni ale statului maghiar, va afla uși deschise în inimile tuturor cetățenilor maghiari; doar nu pentru aceea cere iertare, ca să le asuprească propria limbă și cultură, ci pentru a cimentă pe toți cetățenii patriei, ca să le oblescă tuturor deopotrivă calea la cele mai înalte trepte ale statului și ca să-i lege cu aceleaș legături ideale la o patrie ideală și strălucită. E vis oare asta? Nu, ci un adevăr real întemeiat pe firea conștiinții popoarelor, ba mai mult, dacă așa vom voi, icoana viitorului patriei noastre.

Celalalt, Szivák, e par'că și mai sonor. Eată cum glăsuște:

«Ce trebuie acum? A recunoaște, că baza comună a existenței noastre împreună este dreptul maghiar de stat, constituția patriei, pe lângă cari naționalitățile, tot ce din punct de vedere social și politic are preț pentru dînele: își pot conserva, liber desvolta. Atributele mari ale individualității naționale: limba, biserica, școala, cu un cuvînt lumea culturii naționaliste. Nimeni nu voește invaziuni pe aceste terene pentru că autonomiilor lor p'aceste terene le-au asigurat legile țării. (Cea de naționalitate! N. R.) și noi, cari luptăm pentru integritatea constituției: înim de sfințenie fiecare atom al aceleia, de noi nimeni să n'aibă teamă, ca ne-am angaja la vătămarea celorlora.

Operetele din comitate.

Se anunță din Turoczsztmárton, că instalarea fișpanului Köcsön Lajos s'a făcut acolo Sâmbătă, între împrejurări foarte interesante. Fișpanul ai rupt pecețile de pe ușa sălii și a deschis-o prin un lăcătuș militar. După ce ungurii au hotărât, să demonstreze prin absență, fișpanul a depus jurământul și și-a expus programul numai în fața a 12 naționaliști Slovaci, membrii ai congregației. Dar dacă în lăuntru erau așa de puțini, nu tot așa erau afară, unde s'a adunat multime mare de popor slovac, care a demonstrat, pe lângă accentele imnului național «Hej Slovaci», în favorul fișpanului. În vorbirea sa program, fișpanul a promis, că va respecta strict legea de naționalități.

Ungurii, zic ziarele șovinstes au fost foarte revoltați, dar curios, revolta aceasta n-a mai căutat forma de expresiune din Dobrițin. Poate nici nu era consult.

Se anunță din Lugoj că ministrul de interne Kristóffy, a nimicit acum și a doua oară concludul congregației comitatului Lugoj, în chestia rezistenței pasive și a îndrumat pe vicișpan, sub urmări de gravă răspundere, ca imediat să administreze dările plătite benevol. Vicișpanul în urmarea aceasta, a convocat pe 18 crt, congregație extraordinară.

Din Dobrițin se vestește, că fișpanul bătut Kovács Gustáv, a făcut, pași pentru convocarea unei nouă congregații, care să-l — instaleze. Sperăm, că nu-l vor instala ca întâia oară.

Sirolin

Promovează apetitul și greutatea corpului, delătură tusa, fleγμα, asudarea noaptea.

Se prescrie zilnic de număroși medici și profesori la morburii de plumăni, cataruri, tusă convulsivă, scrofulosă, influență.

Oferindu-i-se publicului imitații fără preț, să se ceară todeanna: **impachetarea originală „Roche“.**

F. Hoffmann-La Roche & Co, Basel (Eletia).

„Roche“

Se capetă prescriindu-se de medic în farmacii à 4 cor. sticla.

Complicitatea guvernului grecesc la masacrele din Macedonia.

Destăinuiri din cartea albastră engleză.
Sunt cât se poate de însemnate datele din cartea albastră pe care guvernul din guvernul englez a publicat-o asupra afacerilor Macedonia. Nimeni nu va putea acuza pe reprezentanții englezi în Turcia, nici de grecofobie, nici de bulgarofobie. Afirmările și constatările lor au deci în ochii noștri mult preț.

Încă dela 7 Aprilie 1905, într'un timp în care bandele grecești începuseră să săvârșească cruzimi și incendii, împotriva ori cărei propagandă anti-elenice, D. Greebs, consul general al Angliei la Salonic, a informat pe dl O'Connor, ambasadorul englez la Constantinopol că »bandele grecești circulă liber în vilaiet, mai cu seamă în cazasul Venidjé, fa Ghevegheli și la Doiran». Ele terorizează satele exarhiste »servesc ca spioni armatei turcești care luptă împotriva bandelor bulgare».

Este logic ca bandele grecești să nu fie nici supărate, nici urmărite de autorități. Dacă într'o singură împrejurare, la Harsanli, ele s'au isbit cu armata turcească, este fiindcă soldații turci cari se luptau cu o bandă bulgară, au luat banda grecească drept niște bulgari cari veneau să dea ajutor compatrioților lor.

Dl Greebs notează că »criminalitatea din partea Bulgarilor nu s'a mărit», și că pe de altă parte bașibuzucii musulmani iau parte la »nefolositoarele întreprinderi ale armatei». Din această participare au decurs scene de dezordine și de ruină. Dl Greebs stabilește astfel în chip linpede prezența otomanilor printră bandele grecești, și participarea, când activă, când pasivă, a autorităților și a armatei turcești la acțiunea acestor bande în contra Bulgarilor.

Dl Mac Gregor, pe atunci consul la Monastir, scrie la 9 Aprilie ambasadorului său amănunte asupra măcelului dela Zagoritchani cari confirmă punct cu punct pe cele date de Curierul European. La scrisoarea dlui Mac Gregor se adaugă o lungă expunere a evenimentelor dela Zagoritchani, făcută de generalul Petroff, cece dovedește interesul pe care-l dă guvernul englez notelor cari emană dela ministerul sfacerilor străine din Sofia.

Ministrul Angliei la Atena, Sir Francis Elliot, adresa la 17 Aprilie, 1905, marchizului de Lansdowne răspunsul pe care dl Scouzes, ministrul de externe al Greciei, i-l dăduse verbal în privința întăririlor bandelor grecești și trecerea acestor bande pe teritoriul grecesc. D. Scouzes mărturisește că formarea acestor bande nu este permisă de guvern. dar că »pe de altă parte, nu este cu putință ca să se împiedece niște simpli particulari de a trece o linie de munți așa de întinsă, și care prezintă atâtea greutăți». Și dl Scouzes adaugă: Când este vorba de Bulgari, insurgenții ucii sau făcuți prizonieri purtau uniforme militărești și arme marcate cu marca depozitului Statului, pe când atunci când e vorba de Greci, nu este nici o urmă de vre-un amestec oficial.

Ministrul a spus, — observă Sir Eliot, — că știa cumcă acest fapt e explicat prin faptul că armele și uniformele fuseseră furate, dar nu crede, că, după părerea sa, trebuie să se fi făcut o confuziune produsă din asemănarea uniformelor soldaților bulgari.

Consulul englez din Volo raporta ambasadorului său la 16 Aprilie 1905, că mici cantități de arme suat introduse în chip fraudulos în Macedonia, probabil de vapoare și în împrejurări cari dovedesc complicitatea autorităților grecești, că afară de asta insurgenții, constituiți în corpuri, au primit dela aceleași autorități ușurință pentru a trece granița. Consulul prevedea că în lunile următoare trebuia să se declare o mare activitate a bandelor grecești.

După informațiunile date de ofițerii englezi din geandarmerie, la Drama, introducerea prin fraudă, în Macedonia, de către greci a armelor luate dela Volo, este lucru curent.

La 22 Aprilie, sir Francis mai telegrafia Sir Lansdowne spre ai anunța că 300 mulți cretani, plecaseră dela Pireiu, sub comanda locotenentului Manos, spre a se uni eu bandele grecești din Macedonia.

Sir Elliot ezitase la început să creadă această știre, în ce privește numărul oamenilor și faptul că erau comandați de locotenentul de cavaierie

Manos, de oarece acotifer era adjutantul de război din Atena, însoi informațiuni demonstrând totuși lui sir Fcis că un mare număr de oameni părăsise sul, îndreptându-se spre Nord și că locotenent Manos obținuse un concediu pentru țară și sănătate.

O mie de oameni erau gata de a urma corpul lui Manos, și se z, între altele că guvernul susține mișcarea și că: cheltui în acest scop, un milion și jumătate drachme».

»Este cu putință, laugă sir Elliot, ca câțiva funcționari să fie comi ai acestei mișcări».

Ministrul plenipotențiar englez află de asemenea că erau la Atena două comisiuni organizatoare acestor bande, unul macedonean și Hellenismul, cari desfășură amdouă o mare activitate».

Telegame.

Deputatul Russu irianu — achitat!

Oradea-mare, 15 Iuar. Senatul de acuză, după o pledoari admirabilă a avocatului Dr. IUSTIN MĂRȘEU, a absolvat pe Russu Șirianu de acuza, sub care a fost pus pentru cartea »Românii din statul ungar».

Moartea lui Eugen Stătescu.

București, 14 Ian. Azi de dimineață la clubul liberal din calea Victoriei s'a arborat drapelul negru.

De pe la orele 9 dimineața numeroase persoane marcante au sosit pentru a semna în registrul depus în vestibulul locuinței defunctului din str. I. C. Brătianu.

De asemenea au sosit numeroase telegrame de condolențe din toată țara.

Inmormântarea lui Eugen Stătescu se va face luni 15 Ianuarie la ora 1 um. d. a. Numai că s'arboră drapelul negru al defunctului. Președinția consiliului de miniștri a trimis o frumoasă coroană cu foi de laur, care a fost depusă în camera mortuară.

Tot astăzi s'a prezentat la locuința decedatului aghiotantului regal Volvoreanu care a prezeutat familiei condoleanțe în numele M. S. Regelui.

Pățaniile unei bonboniere în ziua de Anul Nou.

I.

Am văzut multă lume la Capșa în ajunul sfântului Vasile și am auzit repetându-se mereu aceleași neroziți, însoțite de aceleași zimbete prefăcute; încât îmi vine greață să istorisesc cu de amănuntul toate pățaniile mele.

Voi trece repede peste ele în speranță, că aceste rînduri vor ajunge sub ochii bunului tînăr îmbrăcat în blană, joben pe cap, cu mâna înmănușată, care împinge cu nepăsare ușa cofetăriei Capșa.

Măcar de ar putea deschide ochii bunului tînăr asupra nestatorniciei lucrurilor omenești. Aceasta te va consola poate, bunule tînăr!

La Capșa în ajun.

— Și această bonbonieră, domnișoară?

— Zece poli, domnule.

— Castane?... Bine. Te rog să pui în cutie cartea mea, și să o trimiți numai decât la... Nu mai auzii nimic.

Cutie în care eram culcată se închisese. Intunec beznă. Avusem însă timpul de a ceti cartea ce mă însoția:

Jenică X...

și mai jos cuvântul litografial de: Prefect, precedat de un mic: fost abia vizibil și par'că scris cu părere de rău, pentru a da de gândit.

Bine! Eată un funcționar disponibil. Eram liniștit, mă introduceam în lumea oficială și politică, poate la vre-un domn ministru chiar?... Ear' văd lumina. Ne aflăm într'un drăguț iatac îmbrăcat în mătase vișinie.

Abonați „Tribuna“!

Abonați »Tribuna«, — eată cum să se întâmpine unii pe alții prietenii și cititorii noștri, și toți Românii de bine cari vor să spriginească pe luptătorii naționali.

Rugăm îndeosebi pe abonenți să grăbească cu reînnoirea abonamentului, trimițând banii chiar de p'acum.

Deși în anul ce începem »Tribuna« se va înfățișa cu însemnate îmbunătățiri: se va tipări cu litere noi și pe hârtie mai bună, numărul de Duminecă (pentru popor) va fi de 12 pagini, totuși

prețul abonamentului rămâne același:

20 coroane pe un an,

10 » » jumătate an,

5 » » trei luni,

2 » » o lună.

Numărul de săptămână, pentru popor, va costa:

4 coroane pe un an, ori

2 » » jumătate an.

Îndeosebi acum, când kossuthiștii vor să otrăvească sentimentele naționale cu foaie românească scrisă după gândul lor, preoții și învățătorii români să-și socotească drept o ștantă datorie a face abonenți cât mai mulți pentru »Tribuna«.

Numai întărindu-ne unii pe alții, vom putea duce la isbândă însăși lupta pentru binele neamului.

»TRIBUNA«.

Ușor miros de micșunele.

Doamna cu trecere pe lângă stăpânire e de treizeci de ani și strălucita sa frumseță este la apogeu, cum ar zice astronomii. Un val de danțete și șerpuește împrejurul corpului său.

Ea șede într'un fotel cu capul aplecat și privirea pierdută într'un vis. Câte odată un zimbet nehotărît desemnează arcul buzelor ei de garoafă roșie.

Fata din casă — o drăguță și șireată ștregăriță blondă și rumenă — mă ține între mânușitele ei grăsulii cu gropițe trandafirii și mă prezintă stăpânei.

— Ti!... o bonbonieră verde!... Ah! domnule Jenică, ai prea puțin gust pentru un om, care aspiră să-și readministreze semenii!...

— Dacă coconița mi-ar da voie? îndrăzni a zice fata din casă.

Așa ori altfel tot trebuiau mâncate castanele mele, și nu m'ași fi supărat să fi fost ronțuite de albi colțșori ai ștregăriței.

— Îți place, Marișo? bine, ia-o fata mea, și-o dăruesc...

— Of! sărut mâna, coconiță!

— Dă-mi să gust și eu din castanele tale! Și două din castanele mele muriră vesele între buze rumene și ronțuite de frumoșii dințișori ai stăpânei și ai servitoarei.

Ear' se făcu beznă în jurul meu.

Fără îndoială eram să văd odăița Marișei... o odăiță în pod, cu lighian și ibric pe o masă un ghiveciu de mușcată la fereastră și câteva fotografii pătate ale rubedeniilor domnișoarei Marișă.

Instrucțiune publică — gratuită.

E lucru vechiu și în deobște cunoscut, că baza educațiunii, straja obiceiurilor și moravurilor naționale și creatoarea acelor trăsături din cari se alcătuiește caracterul unei națiuni — este școala și îndeosebi școala populară, ca temelie a toate. Toate popoarele și toate țările au înțeles pe deplin misiunea aceasta importantă a școlii, ce o are în cursul ciădiri edificiului național și ca eflux a acestei percepțiuni, toate statele au adus cele mai mari jertfe, cele mai mare sacrificii, pentruca să înzestreze școala, cu localuri și tot ce-i trebuie spre a fi adevărată școală — focar de cultură și creștere, așa încât astăzi între popoarele culte nu mai găsești țară, unde începuturile culturii să se împărțasească — din case umede, întunecoase și rău întreținute — din partea unor învățători salarizați ca vai de ei.

E lege naturală, că fieștecare popor să fie îndreptățit la comorile comune ale civilizațiunii, e lege naturală însă și aceea, că fiecare popor își are terenul deosebit între marginile căruia își dezvoltă în mod special individualitatea, își alcătuiește și-și afirmă naționalitatea. Deci fieștecare popor, ce ține la trăinicia sa, precum își are limba mamei sale, așa trebuie să-și aibă și creșterea și cultura sa națională, prin urmare, e condamnată și nu se poate mai păcătoasă încercarea cutărui popor, de-a silui, de-a suprima dreptul de existență și dezvoltare a aitei națiuni. Și cu atât mai dureroasă este nedreptatea aceasta, dacă se face într-o țară poliglotă — care de altcum e constituțională, — unde prin legi trecute prin parlament și sancționate de cap încoronat se cheazășuește tuturor națiunilor egală îndreptățire, fie pe orice teren.

Așa și în țara noastră, se comit celea mai grosolane nedreptăți, chiar din partea acelor, cari ar trebui să fie paznicii legilor, călcându-se și prințoare chiar acele drepturi cari ar trebui să fie mai tare protejate de legi, tinând adică a ne suprima limba, toate instituțiunile și mai ales acum pe urmă a ne tăia firul propășirii și luminării prii: înstrăinarea școalelor noastre.

Ținând adică samă de importanța mare a școlii, — confrății nostri maghiari — în loc să urmeze calea indigetată de popoarele culte, de-a jertfi cât numai se poate pe altarul școlii pentru a înzestra fieștecare școală, dela cea de cătun până la universitate cu localuri proprii și așa precum le tinde timpul și nevoile școlii, — ascultând de șoapta veninoasă a șovinismului și seduși de

orgoliul național, în da tuturor adevărilor pedagogice, pusuși-au gând înstrăinarea, maghiarizarea școalelor noastre, cu 'n cuvânt vreau a pune în practică visutopic, de-a contopi naționalitățile într-o singi națiune maghiară.

Și pașii primi peacasta cale făcându-i-au în vara anului trecut minrul de culte și instrucțiune publică de pe atci «zelosul Berzeviczy prin cunoscuta-i poruș strașnică... Și odată făcându-se începutul și mai slăbi din aducerea multelor și feluritelor le, toate pentru greutatea și spre paguba noastră, ci doar numai începutul e greu, după cum preane putem vedea, că după Berzeviczy de eri, asti vine un Lukács, apoi mâne altul, și iar altubână în infinit.

Acum mai nou să pe calea asta apucată de ministrii instrucțiunii publice, poate, că din pricina, că mijlocul inntat pentru a se ajunge la țintă, nu s'a părut estul de sigur, actualul guvern în programul iu ne pune în vedere și instrucțiunea publică atuită. Noi n'am avea, de cât să ne bucurăm di tot sufletul și să salutăm cu toată căldura inimă o astfel de idee, care ar tinde la sprijinirea școalelor și răspândirea luminei, — dacă sprijini acest ar izvor di gând curat. Durere însă nu de atâtea ori am fost trași pe sfoară, în că nu ni-se poate lua în nume de rău, dacă ne cam odim a ne încrede și ne cam ferim de a primide bani buni ajutoarele și sprijinul ce ni-se ofea din partea confrăților maghiari. Și cred, că nune înșelăm nici acum, când cu suflet liniștit întăm, că nici gândul instrucțiunii publice gratuite — nu-și are izvorul curat.

Că ce adică intenționează actualul guvern cu planul instrucțiunii publice — gratuite? nu ne poate costa multă bătae de cap. Va fi destul a ne aduce aminte, că din acest guvern face parte și ministrul Lukács. Iar planul ministrului Lukács? Nu ne mai întrebăm, ni-la spus dsa pe față. Și să nu ne alintăm cu gândul, că planul, plan va rămănea. Nu, căci înfigându-se idea aceasta odată în gând, proba de a se realiza — după cum se exprimă un stălp de a actualului guvern ministrul Kristóffy, în firul documentării proiectului sufragiului universal unde într'altle zice: «și când instrucțiunea publică gratuită va fi întințată pe toată linia...» e numai cestiune de timp.

Iar când în cursul vremii pas cu pas realizarea ideii se va cerca, oare noi ce vom face? Până acum, când spre paguba noastră legi se aduceau, scriam articoli înverșunați, vorbe pline de lănguii duiioase, și apeluri la simțăminte umane, însă după cum vremea ne-a demonstrat, fără de nici un rezultat, — deci aceste nu mai încap.

Di Eugen Brote, într-o serie de articoli cuminți și cu pricepere alcătuiți, a găsit pe dru-

muri încă neumblate o pârție, pe care ni-o recomandă să o urmăim pentru de a ajunge, cât mai îngrabă la ținta de a pune temelie sigură culturii noastre naționale. Și aceasta țintă credem s'o ajungem prin întemeierea unei «asocieri școlare», care va avea de scop în prima linie, a strânge prin contribuiri regulate a membrilor săi fondurile necesare și în linia a doua a sprijini și ajuta moralicește autoritățile școlare la realizarea programului de acțiune.

O idee nu se poate mai sănătoasă este aceasta, adică ca în răstimpul, în care nouă de binevoitorul guvern va putea câștiga suma, care să-i dea puțință de a realiza planul cu instrucțiune publică — gratuită, — să ne câștigăm și noi din parte-ne o sumă corespunzătoare, ca pe vremea punerei în practică a planului, noi să nu mai fim avizați la milostivenia guvernului, ci puțință de a realiza instrucțiunea publică gratuită — adevărată, s-o avem din agoniseala noastră proprie, având fondurile noastre proprii.

Intrebarea e însă: cum, pe ce cale și prin ce mijloace vom ajunge mai curând la țintă?

Calea și mijlocul arătat de dl Brote, ca directivă, ca plan e nu se poate mai bună.

Insă noi așa credem, că în cursul realizării va întâmpina mari greutăți, căci, durere dar astăzi la noi un fond merit de a crește așa zicând prin afrande — jertfe benevole, — fie acele date chiar pentru un scop așa de măreț, cum este lumina-rea neamului nostru prin cultură și știință — ar crește din cale în afară anevoios, și mult amar de vreme ar trece până ce ar atinge suma cerută, — durere dar pârția descoperită de d-nul Brote e atât de neumblată, încât multora din ai nostri încă multă dragoste cătră ce e al nostru le mai trebuie să apuce pe pârția arătată, ca astfel, din pârție, — drum bătut să se facă.

Noi însă, dacă nu vom să ne înghită vâltoarea șovinismului — cel puțin pe vremea când guvernul va dispune de suma trebuincioasă pentru executarea planului desamintit, — nesmintit trebuie să fim stăpâni peste amintita sumă.

Deci din nou ni-se impune întrebarea cum? și prin ce mijloace?

Asocierea școlară recomandată de dl Brote, să se înființeze nesmintit, însă prin mijloace potrivite, după puțință trebuie solicitată — urgentată realizarea cât mai în grabă a țintei.

Și aceasta urgentare, doar mai potrivit s'ar putea face, dacă pe lângă asocierea școlară vom recurge și la ajutorul mijloacelor ce le avem, adică ne vom face socoată despre toate averile școlare despre care dispunem în fiește care comună, socotind totodată și aceea, că în special pentru fiește care comună, câtă sumă s'ar recere și în căta vreme s'ar putea aceasta agonisi să

Dupăce visasem minunățiile unui salon de ministru, mă prăvăliam în odăita unei cameriste. Și aceasta fără nici o tranziție.

Trebuie să o mărturisesc, că eram foarte jiginită de această pățanie.

IV.

Când revăzui lumina zilei... mare-mi fu mirarea de a mă găsi... în poala celei mai încântătoare ocheșele ce ai putea visa — culoarea feței mată cu ochi albaștri și buze purpurine.

Arunc în juru-mi o privire curioasă.

Mă aflu într'un ietăcel — cabinet de toaletă. Pereții cu desemnuri magotice pe un fund de culoarea ceaiului, mobile chineze cu draperii din aceeași stofă, porcelane, lacuri și fildeșuri de China. Parfum de Hylang-Hylang.

Noua mea stăpână ține în mână o scrisoare, pe care ar dori să o citească, dar' abia ajunge să o silabizeze puțin câte puțin:

— «... Draga mea Didino, cu ocazia sfântului Vasile, îți trimit această bonbonieră cu castane zaharate...» — Ce păcat, că Costică, profesorul meu de declamație, nu este aci, mi-ar fi cetit el aceste afurisite măzgălituri! «... zaharate... Ar fi atât de drăguță, dacă ai vrea să vorbești de mine cu regisorul tău... a-și dori atât de mult să joc comedia la teatru național...» — Auzi găsulița, care și închipue, că o să m'apuc!... «... Cred, că așa fi bine în roluri de subretă...» — Numai atât, drăguță?... — «In sfârșit, mă bizui pe tine, dragă Didino, și-ți doresc An Nou fericit. Prietina ta, Marița».

— Bizuete pe mine, mititico, și bea un strajnic păhar de apă!... Ba bine, că nu te voi

băga la teatru, pentruca să-mi șterpelești rolurile mele, succesele mele și... celledalte!... Uite! dar' sunt bune castanele! Cât despre scrisoare, eată ce cinste îi fac!... In foc!...

V.

Pierd trei castane în noua mea pățanie, dar' scap din podul Mariței și la urma urmelor nu prea sunt supărată să iau puțin aer din înalta lume teatrală.

Dar' ușa se deschide și mitica — floarea eleganței Bucureștene — vine spre noi, cu țigara în gură, o gardemia enormă la butonieră, și scrivisit corect dela cap până la picioare.

— Dragă bibilică!

— Bon jour mitică!

— Vin dela Nicu; ghicește ce cadou de Anul Nou i-a cerut Lilica?...

Nu! e colosal!... Noua bucătărie, legată cu monogramul ei!... Și atunci Nicu strigă: *Astai dragoste!*

... Să vezi, că la urmă o va lua de nevastă! Nu! E colosal!... Uite! cine ți-a dat această bonbonieră verde?

— Una din prietenele mele!...

— O bonbonieră de cel puțin zece poli!...

Bibilică!

Mitică!

— Inii vine un gând sălbatic! Bibilică, mă înșeli!... Această bonbonieră nu vine dela o prietină!

— Și dela cine, mă rog!

— Dela cine? ți-o voi șpune!

— M'ai îndatora, dragul meu!

— Făgăduiești, că vine dela acel... Costică? Dela acel... profesor de declamație, amantul d-tale în fine!...

— Mitică, ești nebun!

Dar' nu va merge așa, dta vei înapoia numai decât această bonbonieră acelu... domn! O voesc! De altminteri nu mai vreau să te întorci la teatru! Ah!...

— Mitică, gândește-te, îmi zdrobești cariera!

— Dar' dta nu-mi zdrobești inima, Didino!

— Fie Mitică, voi înapoia această bonbonieră, dacă dorești... dar'...

Bibilico?...

— Ia-ți pălăria și aleargă de-mi cumpără *Noua bucătărie!*... O voesc și eu la rîndul meu!

— Ori îți închipui, că!...

— De ce nu!... Prețuesc și eu cât alta!... In fine ia-o ori las-o!

— Bibilico!...

— Ce mai vrei?

— Preferi să fie legată cu monogramul tău?...

VI.

De astădată știam, unde mă duc. La dl Costică, profesor de declamație.

Când fui scoasă din cutia mea, așezată pe masa de lucru a renumitului profesor, între un volum de Alexandri și un Curs de declamație, nu putui să mă opresc de a zimbi la vederea gurei căscate de uimire, cu care se uita la mine ilustrul Costică.

Deodată meșterul Costică observând într-o oglindă ciudata figură ce făcea în fața mea, mă părăsi și apropiindu-se încet de oglindă — cu mâinile în șolduri și corpul plecat înainte — fără

putem realiza scopul în cursul al vre-o 20 ani? Aceasta însă numai prin o statistică exactă a tuturor averilor școlare, fie acelea în bani, pământ sau bucate — o vom pute ști.

Și alcătuită aceasta statistică, ne vom convinge, că — cu excepțiunea a câtorva comune în cea mai mare parte a comunelor noastre, învățătorii sunt dotați mai mult prin naturalii, care toate formează averea noastră școlară.

Acum, dacă știm în fiecare comună în ce constau naturalii, și în ce preț sunt computeate, n'avem decât să stăruiem pe lângă credincioși ca prețul computat pentru naturalii să-l solvească în bani gata, lămurindu-i că aceasta răscumpărare a naturalilor n'are să dureze mai mult decât vre-o 20 ani, după a căror trecere nu numai că nu vor mai avea a solvi nimic, dar vor mai dispune și peste un fond, care le va fi spre mare ajutorare în toate privințele, — și cred, că aceasta persuadare prin tact recerut, nu va întâmpina mari greutăți. Și dacă pământurile le-am arândă, iar bucatele le-am fructifica, — în fiește care comună, din suma incursă din esarendare, care an de an, împreună cu procentele s'ar capitaliza și din bucatele capitalizate, — la 15—25 ani am ajunge că din interesce ale acestora am putea dota învățătorul, ba am pute acoperi multe alte trebuințe ce se impun la susținerea școalelor.

Să luăm de pildă o comună care are avere școlară de 4 jugăre pământ. Esarendat acesta numai cu 100 cor. la an, și capitalizându-se aceasta sumă împreună cu procentele, peste 25 ani dă un capital a cărui interese peștece suma de 600 cor. unde mai punem apoi eventuala fructificare a bucatelor? Așa că în cel mult 20 ani, în comunele care dispun de pământ și fond de bucate, pe toate liniile nesmintit putem realiza instrucțiunea publică gratuită. Iar în comunele, care sunt lipsite de atari averi, ținta dorită o vom ajunge prin resursele ce ne va tinde asocierea școlară.

Foloasele, ce vor rezulta pe întreg ogorul nostru național din punerea în practică a celor mai sus înșirate — mă simt dispenzat de a le mai arăta, poate să vadă ori și cine și poate să-și tragă concluziunile recerute.

E vorba numai de a se realiza cât mai curând și necondționat.

Autorităților noastre superioare bisericesti, le este rezervat, din firea lucrului — realizarea acestei chestiuni, — deci cu atât mai ușoară ne este poziția și cu atât mai mare încrederea în realizarea cât mai grabnică a chestiunii menționate, căci cunoscută este tuturora preocupățiunea prediictă a autorităților noastre bisericesti, în îmbrățișarea tuturor chestiunilor menite pentru ameliorarea poziției, nu se poate mai grea a credincioșilor,

deci nădejde tare ave că realizarea instrucțiunii publice gratuite, cănai curând pe temeu solid se va pune.

Iosif Tărău.

NOUĂȚI.

ARD, 15 Ianuarie 1905.

Anul Nou în Arad.

Ziua Anului Nou fost serbată cu osebbită solemnitate în Arad.

În catedrală, serviul divin a fost celebrat de protosincelul *Iman R. Ciorogariu*, cu azistența protopopului *V. Beleş* și a preoților *Vățian* și *Vesalor*.

Predica ocazională a ținut-o parohul Aradului, *Traian Văția*.

P. S. Sa Episcopul a ascultat până la sfârșit atât sfânta slujbă, cât și pătrunzătoarea cuvântare a părintelui Vățian.

După terminarea serviciului divin, clerul fruntașii și toate coporațiunile au mers la aulă, să prezinte omgii Episcopului. P. S. Sa i-a primit în saloul mare, deastădată mult prea mic pentru a încăpea lumea, care a umplut și celelalte odăi și coridoarele.

Omagiile au fost aci prezentate, colectiv prin directorul seminariului *Roman R. Ciorogariu*, cu o alocuțiune înălțătoare de inimă.

Induioșat, P. S. Sa Episcopul mulțumește în termeni foarte afectuoși pentru semnele calde de dragoste și de alipire ce i-se aduc.

P. S. Sa a folosit în urmă prilejul acesta, pentru a distinge cu brâu roșu pe diaconul *Dr. Teodor Botiș*, profesor seminariului.

Terminându-se recepțiunea, P. S. Sa a reținut la ospitală-i masă, la care erau oficioși toți oficerii români din garnisoana din Arad, pe mai mulți fruntași din cler și mireni.

Decorat. Regele Carol a distins pe I. P. S. Sa mitropolitul *Vladimir de Repta*, acordându-i marele cordon al ordinului «Coroana României». În numele regelui, decorația precum și

decretul referitor au fost înmănatate mitropolitului de către secretarul consulatului român din Cernăuți dl George Gallin. Importanța acestei înalte distincțiuni residă în faptul, că regele conferă pentru prima oară de 40 ani, o decorație românească unui prelat român din alt stat.

— Un profesor român atacat — unguerește. Într'un număr dela Noemvrie 1904. «Pesti Hirlap» publicase o notiță răutăcioasă, despre dl Dr. Florian Stan, unul dintre cei mai harnici profesori dela gimnaziul nostru român din Beiuș. Cică profesorul «valah» a fost unul dintre românii, cari la 1881 au pîngărit steagul maghiar, rupându-l în bucăți, pentru care fapt a fost pedepsit, la pierderea catedrei. Scriitorul ungar și-a exprimat mirarea, cum se poate, ca dl Dr. Florian Stan, după cele întâmplate să fie tot profesor la gimna ziu din Beiuș.

Dl Stan a făcut proces contra autorului acestei calomnii, Cornel Barscsy.

În zilele trecute s'a și pertractat procesul înaintea tribunalului din Budapesta.

Și ce s-a adevărit? Că adevărat dl Dr. Florian Stan n-a fost pedepsit nici odată, la ce Barscsy provocându-se că a fost rău informat, a cerut iertare. Foile maghiare scriu, a și primit-o.

Dacă e adevărat, e păcat de generositate. Acești imbecili ai condeului, cari strînși cu ușa regretă «c-au fost rău informați», nu pot fi imunizați cu morala creștină.

— Rescămări de felicitari de Anul nou în favorul zidirii Reuniunii de cetire din Jebel:

Vincentiu Pop, 5 cor.; Ioan Ionescu, paroh 3 cor.; Ioan Surlașiu, capelan, 3 cor.; Romul Iorgoviciu, paroh, 2 cor.; Grigorie Paliliu, inv., 1 cor.; Ioan Maier, medic, 1 cor.; Vasilie Ciuta, inv. pens. 1 cor.; George Turic, paroh din Ottlaca 2 cor. și Sidonia Rașă, inv. 1 cor. — La olaltă 18 cor.

† **Aureliu Trif**, colaborator al «Tribunei», Joi dimineața, la 29 l. curentă, după lungi suferințe, în etate de 40 ani a decedat în Sibiu. O boală de piept i-a pus capăt vieții și i-a răpit din mână condeul, cu care a făcut bune servicii neamului și bisericii. A fost un muncitor constant pe terenul gazetăriei române și avea judecată sănătoasă și o espunere clară a vederilor sale. Și-a început cariera la «Dreptatea» din Timișoara, după a cărei apunere a trecut la «Tribuna Poporului» în Arad, de unde a venit la «Tribuna» din Sibiu, după

ca vre-un mușchiu al feței sale să se fi mișcat, meșterul Costică se duse să se observe într'însa mult și cu luare aminte.

Apoi, reluând o poză mai naturală, se întoarse spre mine, murmurând cu o mutră mulțămită.

— Să surprinzi natura, aceasta e culmea artei noastre!... Hâm! ah! ah!

Apoi se duse să mănânce o castană în fața oglinzii; apoi a doua, a treia, însoțind fiecare castană cu câte un Hâm! ah! ah! resonător.

— Aceasta Didinică, e foarte drăguț din partea ei că... Nu! e rău, surd! Și reîncepu înălțând tonul.

Această Didinică, e... Nu! moale.

Să reîncepem!

— Această Didinică, e foarte drăguț din partea ei, că s'a gândit așa da! — la ilustrul ei profesor... lustru pro! lustru profesor! Oh! acești R! ce greutate în arta noastră!...

— Domnul m'a chemat?... zise întrând o respectabilă menajeră.

— Nu! fata mea.

— Ah! credeam că...

— Nu! nu, poți pleca... Ba nu! stai nițel, mi-am luat seama: ia această bonbonieră și du-o numai decât d-lui Pitulice, directorul teatrului *Nebuniilor Buceștene*. Vei adaoge și carta mea. Dute...

VII.

Uf! Văd ear lumina zilei!

Mă aflu, fără îndoială, în cabinetul direcțiunii teatrului *Nebuniilor*. Pereții sunt acoperiți cu fotografii împodobite cu dedicații din partea unor autori celebri, actori renumiți și actrițe bine căp-

tușite. Într'un colț un teanc de manuscrise doarme sub praț; pe masă, mulțime de ziare, câte-va a fișe, scrisori și tot ce trebuie pentru scris.

Pitulice e cufundat în fotelul său directorial și stă de vorbă cu șeful său de decoruri.

— Adu-ți aminte, prietene, că economiile cât de mici sunt bune...

Al treilea act al piesei, pe care o jucăm, trebuia să se petreacă într'un *debit de lutun*, dar avem o minunăță *strimtoare în Carpați*.

Ei bine, am pus să se modifice pieza în senzul acesta și numai mulțămită acestei schimbări îmi sunt îndatorați autorii, că au suferit numai o jumătate de cădere. Uite, câte-va flori artificiale desfăcute dela pălăriile vechi ale nevestii, veți face din ele buchete, care vor putea servi. Ah!... ia și această bonbonieră verde — stai să deșert mai întâi castanele — o vei îndopa cu călț; vom avea trebuință de dânsa pentru pieza: *Prânzesc la mama*. Dute!...

VIII.

Cât timp voi fi stat în acea afurisită magazie de decoruri, nu știu.

În fine într'o seară sunt scoasă din cutie și expusă pe o masă încărcată cu ciudate obiecte de mucava zugrăvită, între două buchete cu miros de ulei și de praț. O mare și grea cortină se ridică și eu sunt inundată de lumină.

Nu mai încape îndoială, sunt la teatru! Joc comedie!

Dar!... nu măînșel!... Marița! E Marița care intră pe scenă! Inima-mi bate!... Ea mă privește curios. Ori mă recunoaște? E încă mai frumoasă pe scenă.

Cum o aplaudă!... Bravo, Marițico!

Într'o benoară observ pe cocoana influentă cum conversează rîzând după evantai; și uite la orchestră pe Costică, pe ilustrul Costică, care se pleacă spre criticul influent: *eleva mea!... domnule, eleva mea!*... Și în avanscenă!... da!... E Didina! Este furioasă de succesul Mariței!... Nu e singură în loge? Negreșit!... E cu fostul prefect, dl Jenică X..., căruia îi datorez toate pășaniile mele.

Dar' pieza se isprăvește în aplauze. Marița e rechiemată, i-se aruncă flori. Cortina cade.

Marița pleacă!... nu... tremur!... Se întoarce spre mine... Mă ia, mă duce! Mă aflu în loja sa. Mă sărută... și plângem amândouă.

IX.

Sunt fericită: aci se termină istoria mea.

Mă aflu lângă scumpa mea Marița. Mi-a făcut o colivie frumoasă de cristal și mă odihnesc pe o periniță de satir alb... în odaia ei.

p. conformitate

Don José.

Un sfat pe zi.

Petele de sânge dispar de pe ori-ce obiect întrebuițându-se o soluțiune slabă de cristal de sodă, pe care se toarnă pe urmă o soluțiune de alun.

Cum se poate destupa o sticlă. Moaie o cărpă în apă ferbinte și înfășoară gâtul sticlei în dreptul unde e dopul. După trei minute, dilatația se produce și dopul se scoate cu înlesnire.

ce mai întâiu și-a făcut în Seghedin pe-deapsa de trei luni, dictată într'un proces de presă al «Tribunei Poporului», ear la anul 1900 a trecut la «Telegraful Român» făcând însă servicii bune archidiecesei și ca ajutor de esactor consistorial.

Inmormântarea regretatului nostru fost colaborator s'a făcut Sâmbătă, 13 Ianuarie n. la orele 2 d. a. din locuința din strada Seiwert nr 13 (Konrad'sche Wiese).

Il deplânge neconsolata soție *Elena* născută Muntean, bătrâna sa mamă *Elisabeta*, văduvă preteasă, surorile Valeria m. Stanciu, Emilia m. Oprea și Ana m. Foltea, precum și fratele Axente Trif, învățător gr. or. român.

Dee-le cerul mângăere, iar celui răposat odihnă ușoară.

— **Rudnay — decorat.** Maiestatea Sa a decorat pe căpitanul suprem al poliției din Budapesta cu crucea mică a ordului Sf. Ștefan. In contra lui Rudnay, se știe, Casina națională, acest cuib al șovinistilor, a pornit un adevărat boicot, pentru că n-a tratat tocmai cu mânuși, cum se zice, pe câțiva membri ai casinei, inscenatori ai scandalului din sala comitatului Pest. Marii cavaleri, vre-o 200 de inși au iscălit atunci o propunere de eschidere alui Rudnay din Casină. Comitetul Casinei s'a ocupat de atunci mai de multe ori cu afacerea Rudnay, n-a adus însă hotărâre și ziarele șoviniste se laudă de săpămâni, că Rudnay va fi eschis. In stadiul acesta al afacerii vine decorația Regelui. Să-i vedem acum pe marii cavaleri, nu cumva vor discualifica și pe — *Francisc Fosif I.*

— **Din tainele unei episcopii.** Sigismund Bubits, veteranul de 86 ani, episcop catolic al Cașoviei, s'a retras mai de unăzi în penziune. Presa a înregistrat atunci simplamente faptul, dar acum s'au ivit deodată senzații în jurul afacerii. Ziarele coalitiei făuresc acum din afacerea Bubits, o acuzație gravă în contra guvernului, care l-ar fi silit pe Bubits să abzie, spunând că aceasta ar fi dorința expresă a Majestății Sale. Bătrânul episcop n'a desinițit până acum s'voinul acesta. Ziarele guvernului însă zic, că episcopul a trebuit să plece numai pentru bătrânețe, nemai putând îngriji afacerile diecesei și mai ales averea ei, care, încă un paș și ajungeau în faliment. Adevărul, precum s'anunță însă este, că Bubits, deși de fapt e demisionat, respective absolvat în chip amical — dar nominal și azi dânsul e episcopul Cașoviei. Episcopia — ca situație de drept public și-a menținut-o, — dar anumite drepturi legate de dânsa, nu mai poate exersa, căci d'acelea a abzis. Pe aceste le împlinește coadjutorul Fischer Colbrie, o somitate a clerului catolic, care se zice că va fi viitorul pimate al Ungariei. Fischer Colbrie un intim al curții, om tinăr abia de treizeci și vre-o câțiva de ani, a făcut foarte repede carieră, de aci se esplică bănuiala, că bătrânul episcop ar fi fost pensionat pentru hătărul lui. Are însă afacerea și o altă platformă, în care joacă rol o droaie de pungași, eschrochi, uzurari, în mrejele cărora ar fi ajuns neputinciosul episcop și de cari a trebuit apărută averea materială a diecesei. Bătrânul episcop avea adecă o pasiune foarte costisitoare: aduna antichități. Cei-ce l-au apropiat pe episcop, au abuzat de aceasta slăbiciune a sa și l-au făcut să cumpere lucruri de puțin preț, cu zeci de mii florini. Chiverniseala aceasta a zdruncinat atât de mult finanțele diecesei, încât a provocat intervenția guvernului. Sute de mii au dispărut, despre care nimeni nu știe să deie nici o socoteală. Zilele trecute, precum s'anunță, s'a prezintat consilierul ministerial Tort Gyula, încredințat cu supravegherea averilor fundamentale, la șeful detectivilor Krecsányi, făcând arătare din încredințarea ministrului de culte, în contra unei *bande necunoscute de pungași, cari l-au înșelat pe Bubits cu sute mii de florini.* In urmarea arătării, poliția a citat ieri o grămadă de culegători de antichități din Budapesta.

Se zice, că vor ieși la iveală mari scandale.

— **Fidanțare.** *Elvira Belcea Popescu* din Văliug și *Traian Blașiu*, teolog Caransebeș fidanțați.

Felicitările noastre!

— **Câți Sașiunt în America?** Mihail Binder, administratul societății de editură ardeleană din Erie (Siebbürger Verlagsgesellschaft) și-a luat osteneala face recensământul Sașilor emigrați în America. Numărul total al acestor emigranți împrăștiați în 4 orașe este 7026, din care 2239 femei. Cei mai mulți sunt în Cleveland (Ohio), unde se află 1068, apoi vine Newcastle (Pennsylvania) cu 625 sașin 5 orașe sunt peste 500 Sași, în 11 peste 10, în 16 peste 100 în 25 peste 50.

— **S-a deschis** prăvălia de coloniale a lui Rudolf Baumann ad. Piața Tököly în colțul străzii Lázár Vilm. Un izvor bun de cumpărare recunoscut peru fructele proaspete de tot felul, apoi vin, teai rum.

Cerând sprijinul marelui publ. remân cu deosebită stimă: *Bimann Rudolf.*

— **Exclusiv** bre de Schwehat, cuhnă de casă admirabilă; zi e zi muzică țigănească în local de întâlnire a inteligenței *Kovács și Novotny.*

INVITĂRIȘI PETREGERI.

Concert Kneisel în Arad. Profesorul de conservator *A. Kneisel* un artist de violină de reume universal, meșterul lui Kubelik va da mâne, Marți seara, un concert în noua sală festivă a industriașilor. Dl Kneisel a da deja concert în toate centrele românești Sibiu, Brașov, Lugoj, etc. și presa noastră l-a apreciat pretutindeni în termeni superlaivi. Ne-a arătat și două epistole, autografe ale M. S. Reginei României, înaintea careia a concertat de două ori, câștigând înalta și cea mai măgulitoare apreciere. Programul este următorul: 1) Tartini: Sonata. 2) Weinawsky: Fantasia. 3) Beethoven: Concert de violină. 4) Sarasate: Viață de țigani. 5) Chopin: Nocturna. 6) Paganini: Dans de stafii. 7) Bach I. S.: Arie. 8) Ruzisel: Rapsodie română. 9) Paganini: Aria Moise pe coarda G. 10) Ioachim Danubius: Dansul magnare. 11) Saint Saens: Havanais. 12) Bazini: Le rond des Lutins. 13) Knaisel: Fantasie sârbă. D-nul Kneisel cere spriginul publicului românesc, care i-a dovedit atâtea simpatii în alte părți și pe care îl merită arta desăvârșită pe care d-sa este desăvârșit stăpân.

Un interes deosebit se manifestă de altfel pentru concertul Kneisel și din partea publicului străin.

Redactor responsabil: Sever Boen.

Editor-proprietar: George Nichia.

Din una sau din alta cauză

mulți copii nu se desvoaltă, mai ales din cauza morburilor ce se ivesc în decursul creșterii. In adevăr e uimitor rezultat ce-l face în atari cazuri EMULSIO SCOTIAN, care face posibil, ca copilul și pe vremea, creșterii dinților să treacă peste morburile ce se ivesc atunci.

EMULSIO SCOTIAN se pregătește din cel mai fin oleu din ficat de știucă amestecat cu săruri phorphorice natrice.

Emblema EMULSIO SCOTIAN, «un pescar, ce pe spate duce o mare știucă».

Se poate căpăta în ori ce apotecă.

Cu provocare la aceasta carte, pe lângă trimiterea a unor timbre de 5 fileri, trimit fără altă cheltuială 1 sticlă de probă.

Apoteca orășanească a lui Emil Budai
Budapesta, IV., strada Vác nr. 34—50.

Prețul unei sticle originare e de 2.50 cor.

Află aplicare momentan

3 culegători tipografici

buni

în tipografia „Tribunei“.

Mersul trenurilor.

Valabil dela 1 Oct. 1905.

ARAD—BUDAPESTA.

	acc.	pers.	pers.
Arad, pleacă	4.16 dim.	11.25 a. m.	9.30 seara
Sofronya	—	11.41	9.48
Curtici	4.36	11.55	10.03
Lökösháza	—	12.10	10.21
Chitighaz	4.59	12.26	10.40
Ciaba	5.17	12.59	11.24
Szolnok	7.17	4.13	2.34
Bpesta, sosește	9.35 seara	7.20 seara	6.10 dim.

BUDAPESTA—ARAD.

	acc.	pers.	pers.
Bpesta, pleacă	7.25 dim.	8.10 dim.	10.— seara
Szolnok	9.16	10.56	1.—
Ciaba	11.11	1.28	4.09
Chitighaz	11.30	2.29	4.58
Lökösháza	—	2.51	5.21
Curtici	11.54	3.05	5.38
Sofronya	—	3.15	5.50
Arad, sosește	12.12 d. m.	3.29 d. m.	6.05 dim.

ARAD—SEGHEDIN.

	pers.	pers.	pers.
Arad, pleacă	4.50 dim.	4.06 d. m.	7.10 dim.
Pecica	5.33	4.39	7.54
Bátania	6.01	5.01	8.21
Mezőhegyes	6.38	5.30	8.57
Nádlac	7.26	6.31	9.48
Makó	8.02	7.13	10.29
Seghedin, sos.	9.35	8.31	11.49

SEGHEDIN—ARAD.

	pers.	pers.	pers.
Seghedin, pl.	4.00 dim.	6.29 seara	3.23 d. m.
Makó	5.05	7.30	4.17
Nádlac	5.59	8.13	4.53
Mezőhegyes	6.36	8.46	5.23
Bátania	7.31	9.33	6.02
Pecica	7.58	9.57	6.59
Arad, sosește	8.35	10.33	6.17

ARAD—TEIUȘ.

	acc.	pers.	pers.
Arad, pleacă	12.22 d. m.	4.29 d. m.	6.35 dim.
Ghioroc	—	4.35	7.06
Radna-Lipova	12.56	4.59	7.29
Soborsin	1.50	6.55	8.47
Murăș-Ilia	2.31	7.55	9.42
Deva	2.56	8.44	10.27
Simeria (Piski)	3.07	8.58	10.41
Orăștia	3.32	9.45	11.24
Vințul-de-jos	3.53	10.30	12.04
Alba-Iulia	4.15	10.49	12.24
Teiuș, sosește	7.36 seara	11.25 seara	12.58 d. m.

TEIUȘ—ARAD.

	pers.	acc.	pers.
Teiuș, pleacă	3.55 dim.	8.55 dim.	2.— d. m.
Alba-Iulia	4.23	9.30	2.28
Vințul-de-jos	4.44	11.47	2.48
Orăștie	5.33	12.33	3.33
Simeria (Piski)	5.59	12.50	3.57
Deva	6.29	1.16	4.27
Murăș-Ilia	7.06	1.41	5.05
Soborsin	8.15	2.32	6.19
Radna-Lipova	9.34	3.23	7.34
Ghioroc	10.10	—	8.16
Arad, sosește	10.50 a. m.	4.01 d. m.	8.50 seara

ARAD—TIMIȘOARA.

	pers.	pers.	pers.
Arad, pleacă	6.15 dim.	12.17 d. m.	5.— seara
Aradul-nou	6.25	12.28	5.21
Vinga	6.55	12.56	6.14
Timișoara, sos.	7.44	1.45	7.39

TIMIȘOARA—ARAD.

	pers.	pers.	pers.
Timișoara, pl.	8.25 dim.	2.10 d. m.	9.17 seara
Vinga	9.45	3.03	10.17
Aradul-nou	10.27	3.33	11.49
Arad, sosește	10.40	3.42	00.95

Dacă suferi de reumă și răceală nu căuta alt medicament
ci cumpără **spirt de reumă de Dr. Flesch**
care vindecă reuma, răceala, durerea de mână, picioare,
spate și șele, slăbirea mânilor și picioarelor, durerile is-
cate din bătaie, sfortări, scintiri și umflăturile, mai în-
grabă de cât ori-ce alt medicament. Influența se poate ve-
dea în timpul cel mai scurt, chiar și la morburile vechi
la cari n'a folosit nici scaldă nici alt medicament. Se
poate căpăta la inventatorul și la pregătitorul lui o o o
Dr. Flesch Emil apotecar „Magyar Korona“
GYÖR — Baross-ut Nr. 24.
Budapesta, magazinul prim în apotecile lui Török Iosif
Budapesta VI. Király-u. 12. și Andrássy-ut 26
O sticlă de 1½ de litre 2 cor. La o folosire mai îndelun-
gată, pentru o sticlă „familiară“ prețul 5 cor., din care 2
sau 3 la dispoziție le trimitem pe lingă ramburs poștal.

**An nou fericit, poftesc
tuturor clienților mei!**

Moszkovitz Zsigmond
ARAD
(Szinházi épület)

Brutăria „Margareta“

lucrează exclusiv cu
putere manuală
și produce
pâinea de casă cea mai bună
cea mai gustoasă și cea mai nutritivă.
Kgr. 8, 9 și 11 cruceri.

Se transportă acasă, chiar și cantitatea
cea mai mică — în orice timp.
Comandele de probă sunt mai potrivite
pe cărți poștale.

Brutăria de pâine de casă

„MARGARETA“

Kossuth-u. în colț cu Varjassy József-u.
ARAD

Intemeiat la 1850.

P I A N E

Între plăcerile vieții familiare, fără în-
doială se ține și pianul, ce în magazinul
meu se găsește în forme noi, dela 700
cor. în sus, iar cele folosite dela 200 cor.
începând.

Folosirea de pian, pe lună 8 coroane.
Tochirea pianelor în provincie și în
loc, o îndeplinesc prin adjutantul meu
de specialitate.

În biblioteca mea de împrumutare
în care se găsesc opuri literare în limba
maghiară, germană și francesă în cel mai
mare schimb. Prețul de citit pe lună e 1
cor. iar după volum 8 fileră,

Krispin József

Arad, Deák Ferencz-utca 28.

Brunner Béla

prăvălie de specialități pentru doamne și domni

ARAD

Szabadság-tér nr. 20

(Colțul străzii Forray. palatul Contelui Nádasdy)

Recomandă magazinul său bogat asortat, unde se găsesc întotdeauna
cele mai noi articole de modă și de sezon.

Mare asortiment de obiecte de lux, cu preț redus.

Mare asortiment de parfumerii franceze și engleze.

Magazinul principal al fabricii de mănuși Hauesli I. & Comp.

Prețuri eftine.

Serviciu prompt.

Comandele din provincie se execută fără cea mai mică amânare.

WANNEK FERENCZ

POSOMANTAR ȘI NĂSTURAR

Arad, Andrássy-tér 20. (palatul Fischer Eliz).

T. ez.

Arad, datul poștal.

Am onoarea a Vă aduce la cunoștință, că din 1 August a. c. mi-am
transpus

atelierul de posomantărie și năsturărie
în Andrássy-tér 20 (palatul Fischer Eliz)

Nizuința mea va fi ea și până acuma, a osecută cu cea mai mare
promptitudine orice lucrări ar cădea în bransa asta.
Cerindu-vă deci sprijinul, semnez cu deosebită stîmă

WANNEK FERENCZ

posomantar și năsturar, — Arad, Andrássy-tér 20.

Important!

Pentru Dame și Domni

articole de precauțiune din gumi franțuzesc
și american, se poate căpăta bucata cu 40 fil.
6 bucăți cu 2 coroane.

Bureți parisieni se capătă cu 70 fil. bucata

în apoteca lui

Földes Kelemen
ARAD.

**5 Cor. și . mai
..mult..
pe . zi!**

Societatea de cioraperie de casă.

Se caută persoane de ambele sexe, la mașina noastră. Luern simplu
și lute, — pentru întreg anul acasă. Nu se cere nici o cunoștință
de mai înainte. Depărtarea nu are a face. Luern il cumpărăm noi.

Societatea de mașini pentru cioraperie pentru lucrat acasă.

THOS. H. WHITTICK & Co.,

Budapest, IV. Havas-ateza 3—365.

PRAG, Petersplatz 7,—365.

Băcănie! Pește de Dunăre de la Orșova!

Adne cu stîmă la cunoștința on. public, că mi-am deschis
în Arad, Salacz-u. Nr. 1, casa d-lui Lócs Részó jun., o prăvălie de
**Pește de Dunăre dela Orșova, fructe
sudice și mere din Ardeal**

unde în fie-care zi se capătă pește proaspăt din ghiță, fructe
sudice și mere din Ardeal cu prețurile cele mai ieftine, trans-
portate la casă în canilitate cât de mică, după model budapestan,
unde în tot locul se înlocuște cu pește carnea enorm de scumpă.
Sericiu punctual și repede. Rog protecția on. public.

I. LUTTWAK

conducător plenipotențiat al prăvăliei.

Comandele pe postă rog a le adresa: **Luttwak I., Salacz-u.**
nr. 1, Arad, — unde în câteva ceasuri se vor efeptui și expoda-

Pentru vinderea
în comisiune a

Marelui Magazin de assortimente de sticlă

de porcelan, maiolică, vase de piatră, obiecte de lux, vase, lampe de mase și candelabre, oglinzi, obiecte de argint, alpaca și nickel, deoruri pentru odăi și mese, acomodate pentru aranjamente casnice, începând dela calitatea cea mai fină până la cea mai ordinară sunt neasămănător de convenabile.

Toate acestea, se vînd pe prețuri foarte moderate — în prăvălia mea, situată pe

Szabadság-tér 21.

Efectuesc foarte punctual comande de sticlărie.

Cu stimă: **Klohs Adolf.**

POMPE DE VIN

reg. ung. priv. și țevi de gumi calitatea cea mai bună.

Din cilindru pumpei se scurge vinul până la cel din urmă strop, ear sâmburii de struguri, coaja și alte părți necurate se îndepărtează numai de cât, prin asta pompa nu se strică și nici vinul nu se poate strica. Pentru funcționarea pompei se dă o garanță pe 3 ani (reparație gratuită).

PUMPE DE FOC 268

cu ventiluri rotunde. Pentru comune foarte potrivite, de oare ce a întrebuințarea de apă nesiposă ori murdărie nu abdică serviciul. Pentru funcționarea regulată a mașinei se primește garanție pe 3 ani (reparare gratuită). Șurube potrivite unitare și țevi de oțel din lăuntru căptușite cu gumi cu prețurile cele mai ieftine.

Fântâni cu țevile trebuincioase în preț de fabrică.

HÖNIG OTTO

fabricator de pompe reg. ung. priv.

Arad, Rákóczy-utca 27.

Stropitori de vie se primesc spre reparare.

Anunț!

Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în
Arad, — strada lemnului (Fa-utca) — No. 1.
o fabrică de mașini agronomice

sub firma înregistrată la tribunalul comercial

VULCU J. MAXIM

Dispunând de mijloace îndestulătoare și sprijinit pe experiențele mele extinse făcute în

o o Austro-ungaria, Germania și America o o
mă aflu în plăcuta poziție a produce și servi pe onoratul public
o o o cu tot felul de mașini agronomice o o o
din material de prima clasă și pe lângă pre-
o—o—o țurile cele mai avantajoase. o—o—o

— In special fabric, diverse mașini de sămănat, secerat, stărmătoare de cucuruz, mașini de săpat, de tăiat nutreț la vite, ciururi, pluguri (Șeitană), prese de vin, pompe precum și alte articole de pivnițarie și instalațiuni de mori, joagăre și țiglarii miel și mari, după cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute în branșele mașinăriiilor sus numite.

— Procur, mijlocind prețurile cele mai avantajoase, mașini de abor și treerătoare, motoare de benzin, petrolu, spirit sau gaz, garantând totdeodată, atât de construcțiunea mașinilor cât și de materialul cel mai bun.

— Efectuez totdeodată lucruri de lăcătușerie și tot felul de reparatură de mașini,

cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinsit
o—o—o—o—o—o și prompt. o—o—o—o—o—o

Picăturile balsamice „MARIA-RADNA“

pentru răni și stomac, ajută iute și sigur în multe boale, ca d. ex. dureri, colici de stomac, boli vechi de stomac și lipsei de apetit, contra reumei, junghiurilor, colice și durere de cap, estern la răni timpurii, la sgărieturii, la scrinteli și ruperi de oase, contra reumei și durerii de oase.

Un flacon: prețul 30 fil., 10 flacoane Cor. 3.— francat.

Pastilele — SENECA

Medicină sigură contra tusei, troanei, răcelii, influenței. Cutia 1. Cor., 10 cutii franco 8. Cor.

Se poate căpăta la **Kossuth Pál, Szűz Mária** gyógyosztára, Arad, Boros-Béni-tér 15 sz.

O scrisoare de mulțumită.

Stimate domnule apotecar! Pentru admirabila DV teo întăritoare de stomac nu Vă pot mulțumi din destul și regret că nu o pot recomanda în deajuns pentru a fi cunoscută binefacerea ei. Doi colegi ai mei Vă vor comanda zilele astea câte-va pachete din teoa „CENTAURIA“. Eu Vă mulțumesc și Vă rog a-mi mai trimite încă un pachet mare pentru ceste 2 cor. Cu stimă: Ion Luca, Inv.

Centauria! Cel mai minunat întăritor de stomac!
Depărtează frigurile stomacale, colicele,
lipsa de scaun, diaree, răceli și multe alte boale diferite.